

KONINKRIJK BELGIE

FEDERALE OVERHEIDSDIENST VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN
LEEFMILIEU

Ontwerp van ministerieel besluit houdende verlening aan de THV Mermaid van een machtiging voor de bouw en een vergunning voor de exploitatie van een offshore energiepark gelegen ten noordwesten van de Bligh Bank

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,
De Staatssecretaris voor Noordzee,

1. De wettelijke en reglementaire bepalingen

Gelet op de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, de artikelen 3, 4, 5, 25, §1, 26, 28, 29 en 30, gewijzigd bij de wetten van 21 april 2007 en 20 juli 2012 (hierna genoemd "*de wet*");

Gelet op het koninklijk besluit van 7 september 2003 houdende de procedure tot vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België (hierna genoemd "*KB VEMA*");

Gelet op het koninklijk besluit van 9 september 2003 houdende de regels betreffende de milieueffectenbeoordeling in toepassing van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België (hierna genoemd "*KB MEB*");

2. De procedure

2.1 Het voorafgaande

Gelet op het ministerieel besluit van 20 juli 2012 houdende toekenning aan de THV Mermaid van een domeinconcessie voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of wind in de zeegebieden gelegen ten noordwesten van de Bligh Bank;

Gelet op het gemeenschappelijk schrijven gestuurd op 8 oktober 2012 door Mermaid en Northwester 2 aan de Afgevaardigde van de Staatssecretaris voor Energie houdende een gemeenschappelijke aanvraag tot gedeeltelijke overdracht van de domeinconcessie van Mermaid

waarbij de oorspronkelijke domeinconcessie van THV Mermaid (MB 20/07/2012) gedeeltelijk (i.e. het zuidelijk deel) werd overgedragen aan NV Northwester 2. De overdracht behelst het gedeelte zuidelijk van de TAT 14 telecom kabel plus één locatie noordelijk van de TAT 14 telecom kabel.

2.2 De indiening van de aanvraag

Overwegende de aanvraag "tot vergunning en machtiging voor enerzijds de bouw en exploitatie van het offshore energiepark Mermaid (dat bestaat uit een offshore windpark en een pilootproject golfenergieconvectoren waarbij één of meerdere WEC systemen in een zone van het windpark worden geplaatst), inclusief bekabeling en anderzijds voor het leggen en exploiteren van electriciteitskabels in de Noordzee," door de THV Mermaid op 15 september 2014 (datum ontvangst door de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee, Wetenschappelijke Dienst van de operationele directie Natuurlijk Milieu van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen) ingediend conform artikel 12 van het KB VEMA en gericht aan de minister;

Gelet op het feit dat, in toepassing van artikel 13, § 1, 5° van het KB VEMA, de THV Mermaid samen met haar aanvraag een milieueffectenrapport (hierna 'het MER' genoemd) heeft ingediend; dat voorafgaandelijk aan deze aanvraag een notificatie conform artikel 7 van het KB MEB van 9 september 2003 aan het bestuur werd betekend op 18 november 2013;

Gelet op het feit dat de THV Mermaid in het kader van deze aanvraagprocedure bij schrijven van 18 november 2013 het bestuur om een standpunt had gevraagd inzake de wijze waarop het MER werd uitgewerkt; dat het bestuur op 19 november 2013 een informatieve vergadering heeft georganiseerd met de THV Mermaid om dit te bespreken;

Gelet op het feit dat de minister, op advies van het bestuur, bij aangetekend schrijven van 7 oktober 2014, de aanvraag van de THV Mermaid volledig en ontvankelijk heeft verklaard met vermelding van het bedrag van de retributie verschuldigd voor de milieueffectenbeoordeling van de aangevraagde activiteit; dat de aanvrager deze retributie heeft betaald en op 10 oktober 2014 het bewijs hiervan aan het bestuur heeft betekend;

2.3 Het openbaar onderzoek

Overwegende de bekendmaking van de aanvraag in het Belgisch Staatsblad van 21 oktober 2014;

Overwegende het feit dat de aanvraag met in bijlage het MER, van 26 oktober tot 24 november 2014 in de burelen van het bestuur gelegen te Brussel en Oostende en in iedere kustgemeente in toepassing van artikel 18 van het KB VEMA van 7 september 2003 ter inzage van het publiek werd gelegd; dat het MER en de niet-technische samenvatting eveneens op de website van het bestuur werden geplaatst;

Dat de termijn voor het betekenen van standpunten, opmerkingen en bezwaren door iedere belanghebbende persoon of vereniging in België, op 9 december 2014 verstreek en voor de Espoo-consultatie in Nederland en het Verenigd Koninkrijk op 8 januari 2015;

Overwegende het feit dat de domeinconcessie van de THV Mermaid in de nabijheid van de Nederlandse en Britse maritieme grens is gelegen; dat het aanvraagdossier, samen met inlichtingen over het verloop van de procedure, op 22 september 2014 aan de Nederlandse en Britse autoriteiten (Ministerie van Infrastructuur en Milieu en Marine Management Organisation) werd betekend, conform artikel 19 van het KB VEMA;

2.4 De bijkomende aanvraag voor het geotechnisch grondonderzoek

Overwegende dat de aanvraag voor een machtiging voor geofysisch en -technisch onderzoek door de THV Mermaid op 26 april 2013 aan het bestuur betekend is;

Overwegende dat met zijn ministerieel besluit van 9 juli 2013, de minister bevoegd voor de bescherming van het mariene milieu de THV Mermaid een machtiging verleende voor dit grondonderzoek;

Overwegende dat het derhalve noodzakelijk is verdere grondonderzoeken samen met de andere bouwactiviteiten te onderwerpen aan de milieueffectenbeoordeling en, in voorkomend geval, in de machtiging op te nemen;

2.5 De milieueffectenbeoordeling

Overwegende dat, in overeenstemming met het KB MEB, het bestuur is overgegaan tot een milieueffectenbeoordeling van de voorgenomen activiteiten; dat, in toepassing van artikel 15 KB MEB, het bestuur aanvullende studies heeft verricht;

Overwegende dat binnen het bestuur elf deskundigen aangeduid werden voor de beoordeling van de milieueffecten en van de aanvaardbaarheid van het project voor het mariene milieu; dat deze gespecialiseerd zijn in de volgende disciplines:

- klimaat en atmosfeer;
- hydrodynamica en sedimentologie;
- geluid en seismisch onderzoek;
- flora, fauna en biodiversiteit;
- avifauna en vleermuizen;
- zeezoogdieren;
- macrobenthos, epibenthos en visgemeenschappen;
- interactie met andere menselijke activiteiten;
- zeezicht;
- cultureel erfgoed;
- electromagnetische velden en warmtedissipatie;
- risico en veiligheid en schadelijke stoffen;
- cartografie en ruimtelijke planning;
- wettelijke en technische aspecten en algemene coördinatie.

Overwegende dat de deskundigen, elk voor zijn discipline, het MER, evenals de deelstudies hebben bestudeerd en waar nodig aangevuld;

2.6 Het advies van het bestuur

Gelet op het gemotiveerd gunstig advies van het bestuur aan de minister d.d. 16 januari 2015, waarvan het beschikbare gedeelte als volgt luidt:

“Door middel van dit schrijven geeft het Bestuur een gunstig advies op de aanvraag ingediend door

de THV Mermaid, voor de bouw en de exploitatie van een windmolenpark van 224 tot 305 MW ten noordwesten van de Blich Bank inclusief meetmast(en), OHVS en park- en verbindingkabels en de voorbereidende (grond)onderzoeken, en dit voor alle varianten van 3 tot 10 MW windturbines (met inbegrip van alle tussenliggende opties en technieken zoals in de aanvraag vermeld) voor de verkregen concessiezone, volgens de hierna vermelde modaliteiten en voorwaarden, en mits aanvaarding door de aanvrager van zijn financiële verplichtingen, zoals in desbetreffende voorwaarden opgenomen.

Door middel van dit schrijven geeft het Bestuur een gunstig advies voor een pilootproject van golfenergieconvectoren (WEC's) met een totaal vermogen van maximaal 5 MW. Er wordt één proefveld toegelaten waarbinnen één of meerdere WEC-systemen in de vrije zone tussen de windturbines worden geplaatst.

De concessiehouder moet rekening houden met de minimum veiligheidsafstand van 500m rond het windmolenpark. Deze 500m start ter hoogte van de ultieme tip van de wieken van de turbines en zal in geen geval de grens met de Nederlandse maritieme wateren overschrijden."

3. Motieven tot verlening van een machtiging en een vergunning

Overwegende dat de minister bij de beoordeling van de aanvraag onder meer rekening heeft gehouden met de algemene doelstellingen en beginselen van de wet, met de resultaten van de MEB en met de standpunten, bezwaren en opmerkingen ingediend naar aanleiding van het openbaar onderzoek;

3.1 Klimaatbeleid

Overwegende dat de voorgenomen activiteit aanzienlijk kan bijdragen tot het naleven van de nationale verplichtingen die voortvloeien uit de Beschikking 2002/358/EG van de Raad van 25 april 2002 betreffende de goedkeuring, namens de Europese Gemeenschap, van het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en de gezamenlijke nakoming van de in dat kader aangegane verplichtingen en meer bepaald gelet op het artikel 2 en de bijlage II van deze beschikking, die de verplichting inhouden voor België om tegen de periode van 2008 tot en met 2012 en ten opzichte van het basisjaar 1990, de emissies van broeikasgassen – waaronder CO₂ – met 7,5 % te reduceren en om hiertoe de nodige maatregelen te treffen, en rekening houdend met de Richtlijn 2001/77/EG van 27 september 2001 betreffende de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen;

Overwegende het Klimaatplan (IP/08/80) waarbij België tegen 2020 13% van de elektriciteitsproductie uit hernieuwbare energie moet betrekken en de communicatie van de EC eind 2008 (COM 2008/768) waarin benadrukt werd dat offshore windenergie hierbij een belangrijke rol te spelen heeft;

Overwegende het nationaal hervormingsprogramma België 2011, goedgekeurd op de ministerraad van 15 april 2011, waarin bij de prioritaire maatregelen die het dringendst zijn voor de federale overheid om uit te voeren vermeld wordt: de ontplooiing van de windmolens op de Noordzee, via de toekenning van de vergunningen voor de installatie van infrastructuur; dat dit onrechtstreeks zal bijdragen tot de energieprestaties van het Belgische elektriciteitsproductiepark;

3.2 De resultaten van het openbaar onderzoek

Dat het bestuur pro forma een brief van één kustgemeente (Bredene) ontving om het bestuur in te lichten van het openen en het sluiten van de periodes van de openbare consultatie;

Overwegende dat het bestuur een standpunt heeft ontvangen van een Belgische belanghebbende dat betrekking heeft op:

- zeezoogdieren,
- het golfenergieconvectorenproject;

Dat dit standpunt in overweging genomen is door het bestuur, zoals blijkt uit het document in bijlage A van het advies van het bestuur;

Dat dit standpunt integraal middels schrijven van 16 januari 2015 aan de minister en aan de minister van Energie verstuurd werd;

3.3 De consultatie met Nederland

Overwegende het schrijven van 18 december 2014 van de Marine Management Organisation gericht aan het bestuur, waarin zij stellen dat het Verenigd Koninkrijk geen substantiële opmerkingen heeft in deze fase van de aanvraag;

Overwegende het schrijven van 6 januari 2015 van het Nederlandse Ministerie van Infrastructuur en Milieu gericht aan het bestuur, waarin zij stelt dat mogelijke ecologische effecten en problemen met de scheepvaart (wijziging scheepvaartrouteringssysteem en doorvaarbaarheid windparken voor de kleine (recreatie)vaart) zich kunnen voordoen en verder dienen onderzocht te worden;

Overwegende dat het bestuur deze mogelijke problemen met de scheepvaart en deze mogelijke ecologische effecten in zijn milieueffectenbeoordeling heeft onderzocht, en de minister hierover adviseert;

3.4 De milieueffectenbeoordeling

3.4.1 Algemeen

3.4.1.1 Offshore windenergiepark

Overwegende de resultaten van de MEB die als bijlage B bij het advies van het bestuur aan de minister, overgemaakt op 16 januari 2014 gevoegd zijn;

Overwegende dat uit deze MEB geen duidelijk onaanvaardbare effecten van de activiteit op het mariene milieu zijn gebleken voor de verschillende onderdelen: juridische achtergrond, klimaat en atmosfeer, hydrodynamica en sedimentologie, geluid en seismisch onderzoek, flora, fauna en biodiversiteit, risico's en veiligheid, schadelijke stoffen, macrobenthos, epibenthos en visgemeenschappen, biodiversiteit, zeezoogdieren, avifauna en vleermuizen, elektromagnetische velden en warmte dissipatie, interactie met andere menselijke activiteiten, zeezicht, cultureel erfgoed, grensoverschrijdende effecten;

Overwegende in het bijzonder dat uit de MEB blijkt dat de activiteit, afzonderlijk of in combinatie met andere reeds gemachtigde of vergunde activiteiten, geen significante gevolgen kan hebben voor de mariene beschermde gebieden in de kustzone van België, de speciale zone voor natuurbehoud "Vlaamse Banken gebied" en de drie speciale beschermingszones "SBZ1", "SBZ2" en "SBZ3" inbegrepen, alsook niet voor de Nederlandse en Britse Natura 2000-gebieden die binnen de

mogelijke beïnvloedingszone van het Mermaid-project gelegen zijn;

Overwegende dat uit het MER, en ondanks de aanvullende studies en de milieueffectenbeoordeling van het bestuur, echter blijkt dat er leemten in de kennis blijven bestaan voor sommige milieueffecten van de voorgenomen activiteiten, in het bijzonder de cumulatieve effecten samen met reeds aanwezige windmolenparken; dat het bestuur oordeelt dat de door de aanvrager voorgestelde activiteiten enkel aanvaardbaar zijn mits naleven van duidelijke voorwaarden; dat het bestuur bij afloop van zijn onderzoek voorwaarden noodzakelijk heeft geacht waaronder in het bijzonder: het uitvoeren van een gepaste monitoring die geïntegreerd wordt in de bestaande monitoringsprogramma's op lange termijn, waaruit zowel positieve als negatieve lokale effecten, maar tot vandaag geen uitgesproken negatieve effecten vastgesteld zijn, compensaties voor bepaalde nadelige effecten van deze activiteiten, financiële garanties;

Overwegende dat, zowel bij de beoordeling van de aanvraag en van de milieueffecten van de voorgenomen activiteiten als voor het stellen van de voorwaarden en voor het bepalen van de aangewezen monitoring, voor zover relevant en voordelig ten opzichte van de algemene doelstellingen en beginselen van de wet, door het bestuur rekening werd gehouden met de ervaring opgedaan bij het behandelen van de vroegere gelijkaardige aanvragen en met de sinds de behandeling van die dossiers opgedane kennis, alsook met de recente ontwikkelingen in het buitenland met betrekking tot gelijkaardige projecten;

Overwegende dat gelijkaardige activiteiten, met name het C-Power windmolenpark op de Thorntonbank, het Belwind windmolenpark op de Bligh Bank, het Northwind windmolenpark op de Lodewijkbank, het Norther windmolenpark ten zuidoosten van de Thorntonbank, het Rentel windmolenpark ten zuiden van de Lodewijkbank en het Seastar windmolenpark ten noordwesten van de Lodewijkbank na gunstig advies van het bestuur respectievelijk in 2004, 2008, 2009, 2012, 2013 en 2014 reeds vergund werden in de bij KB van 17 mei 2004 afgebakende zone;

Overwegende dat de scheepvaartproblematiek verder gaat dan enkel de milieuaspecten, dat deze problematiek moet behandeld worden voor de volledige Belgische windmolenzone alsook de grensoverschrijdende zones dat daarom in het kader van de Kustwacht een Nautische adviesgroep werd opgericht waar ook de Nederlandse bevoegde instanties in zetelen; dat door het steeds meer toenemend multifunctionele gebruik van de zee het vraagstuk van de scheepvaartveiligheid zeer actueel is geworden; dat hierdoor dient te worden nagegaan welk effect deze evoluties hebben op de veiligheid en of er mitigerende maatregelen kunnen worden genomen die het veiligheidsniveau aanvaardbaar maken; dat de Nautische Adviesgroep recent de eerste mogelijke veiligheidsmaatregelen heeft bestudeerd en afgerond nl. het instellen van nieuwe scheepsrouteringssystemen die het scheepvaartverkeer rond de kritische zones zoals de zone voor hernieuwbare energie beter moet stroomlijnen en een veiligere doorgang moet mogelijk maken; dat bij de beoordeling van de cumulatieve effecten van de voorgenomen activiteit rekening werd gehouden met de reeds vergunde activiteit op de Thorntonbank, de Bligh Bank, de Lodewijkbank, ten zuidoosten van de Thorntonbank en ten zuiden en noorden van de Lodewijkbank;

Overwegende dat bij de beoordeling van de cumulatieve effecten van de voorgenomen activiteit rekening werd gehouden met de reeds vergunde activiteit in de Belgische windenergiezone; alsook met de mogelijke toekomstige ontwikkeling van de Borssele windenergiezone in Nederland in zoverre mogelijk;

Overwegende dat het bestuur van mening is dat het afwachten van verdere wetenschappelijke resultaten over de mogelijke effecten van de voorgenomen activiteit op het mariene milieu meer

nadelen dan voordelen met zich zou meebrengen voor een verantwoord en duurzaam algemeen milieubeheer; dat uit ervaring in het buitenland en recent ook in de Belgische windmolenzone echter blijkt dat de exploitatie van offshore windturbines in de Noordzee nog te kampen heeft met bepaalde technische moeilijkheden; dat met deze moeilijkheden rekening werd gehouden in de door het Bestuur voorgestelde gebruiksvoorwaarden van de activiteit;

Overwegende de mededeling van de Europese Commissie van 2 februari 2000 over het voorzorgsbeginsel waarmee het standpunt van het bestuur in overeenstemming is;

Overwegende de mededeling van 6 juni 2012 van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's getiteld "Hernieuwbare energie: een belangrijke speler op de Europese energiemarkt";

Overwegende het verslag van 27 maart 2013 van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's betreffende het voortgangrapport inzake duurzame energie;

Overwegende de studie van de Commissie van de Regularisatie van de Elektriciteit en het Gas (CREG) verschenen op 27 september 2007 en getiteld "Studie over de ontoereikende productiecapaciteit van elektriciteit in België";

Overwegende de studie van het Federaal Planbureau verschenen in juli 2006 en getiteld "Het klimaatbeleid na 2012";

Overwegende de studie van de Commissie van de Regularisatie van de Elektriciteit en het Gas (CREG) verschenen op 16 juni 2011 en getiteld: Studie over de nood aan productiecapaciteit van elektriciteit in België over de periode 2011-2020;

Overwegende het nationaal hervormingsprogramma België 2011 goedgekeurd op de ministerraad van 15 april 2011;

Overwegende de stelling van het bestuur dat gezien de complexiteit van de materie een strenge monitoring, gekoppeld met de strenge voorwaarden die de aanvrager worden opgelegd, ter opvolging van de voorgenomen activiteit zich opdringt, dat zo een monitoring een geloofwaardig en valabel middel is om aan het voorzorgsbeginsel tegemoet te komen;

Overwegende eveneens het belang van een correcte toepassing van het daaraan gekoppeld "vervuiler betaalt"-beginsel;

Overwegende dat bij eventuele via deze monitoring vastgestelde negatieve evolutie van de impact van de voorgenomen activiteit op het mariene milieu het bestuur deze impact zal evalueren en aan de bevoegde overheid de gepaste maatregelen zal voorstellen om deze impact te milderen of te niet te doen; dat deze overweging eveneens geldt voor de monitoring uitgevoerd voor de andere vergunde parken;

3.4.1.2 De golfenergieconvectoren (WEC's)

Gelet op het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht, zoals gewijzigd door de koninklijke besluiten van 17 mei 2004, 28 september 2008 en 8 februari 2011; dat

dit KB specifiek de mogelijkheid voorziet om in de aangeduide zone elektriciteit uit golven te produceren;

Overwegende dat het nuttig is deze nieuwe technologie (golfenergieconvectoren) ruimte te geven om verder te ontwikkelen tot een volwaardige productiestructuur; dat hiervoor een pilootproject onder strenge voorwaarden wordt opgesteld; dat voorafgaandelijk aan het opstarten van dit pilootproject een studie wordt gedaan over de voorgestelde verankeringsmethodes; dat alle gebruikte types en aantallen WEC's voorafgaandelijk dienen goedgekeurd te worden door het bestuur;

Overwegende dat tijdens het pilootproject uitgebreid onderzoek door de aanvrager zal worden uitgevoerd; dat de resultaten hiervan kunnen dienen om een voorsprong te nemen in de verdere ontwikkeling van deze technologie en tot een zeewaardig, functionerend systeem te komen;

Overwegende de in 2013 verschenen BOREAS studie (Belgian Ocean Energy Assessment) die een overzicht geeft van de bestaande WEC's en hun geschiktheid voor gebruik in het BDNZ, dat dit rapport besluit dat het op datum van schrijven (2013) onwaarschijnlijk is dat WEC's een significante bijdrage zullen leveren aan de Belgische energieproductie de komende 5 jaar, dat het rapport eveneens besluit dat op internationaal vlak er echter grote vooruitgang geboekt wordt in het onderzoek naar mariene energie en dat verschillende pilootprojecten op zee worden uitgewerkt, dat het vergunnen van het WEC pilootproject aldus een kans biedt tot competitief wetenschappelijk onderzoek met het buitenland;

Overwegende het bijkomend besluit uit de BOREAS studie dat op middellange termijn (5-10j) WEC's (ontwikkeld voor een gematigd golfklimaat) kunnen bijdragen tot de energieproductie, maar alleen indien in een eerste fase de nodige investeringen voor O&O naar specifieke conversie technologieën beschikbaar zijn en in een tweede fase een geschikt systeem van verhandelbare groene certificaten wordt ontwikkeld;

3.4.2 De monitoring

Overwegende de eerder genomen beslissing om het monitoringsprogramma voor het offshore windenergiepark te optimaliseren, rekening houdend met de verschillende windparkprojecten, en de kosten van de monitoring op een billijke manier onder de vergunde projecten te verdelen;

Overwegende dat het monitoringsprogramma van het windenergiepark geïntegreerd dient te worden in de bestaande monitoringsprogramma's en dat elk vergund project dient bij te dragen aan de financiële last van het geheel;

Overwegende dat de doelstelling van de monitoring tweeledig is. Enerzijds dient de monitoring in staat te zijn de effecten als gevolg van de activiteit a posteriori vast te stellen en te kwantificeren, zodat in voorkomend geval van significante, irreversibele effecten site-specifieke mitigerende maatregelen kunnen worden voorgesteld. Anderzijds dient de monitoring toe te laten deze effecten te begrijpen, zodat de verzamelde kennis kan gebruikt worden om de verdere uitoefening van de activiteit en toekomstige gelijkaardige activiteiten a priori bij te sturen en dus nefaste effecten op voorhand uit te sluiten (= niet site-specifiek). De eerste doelstelling kan als een site-specifiek controlemechanisme worden beschouwd, terwijl de tweede doelstelling de anticiperende waarde van de monitoring in functie van toekomstige projecten nastreeft. Daarom moet de monitoring een meerwaarde zijn voor de (bestaande en komende) windmolenprojecten

Overwegende dat volgens de toekomstige ontwikkelingen het programma met de gepaste

flexibiliteit kan worden herschikt en de inspanning en kost verdeeld zal worden onder de vergunninghouders op een billijke manier en dit rekening houdend met het lange termijn perspectief van de monitoring;

Overwegende dat er alzo een dynamisch proces wordt opgezet, waarvan de doeltreffendheid regelmatig in overleg met de vergunninghouders zal kunnen worden herzien;

Overwegende dat tijdens de monitoring in het kader van de windmolenparken werd opgemerkt dat er turbiditeitspluimen ontstaan; dat de reden van deze turbiditeitspluimen echter nog niet gekend is en het voorwerp van discussie vormt; dat het echter duidelijk is dat een continue verhoging van de turbiditeit rond de windturbines een negatieve impact kan hebben op de ecologie; dat dus de frequentie van voorkomen van deze turbiditeitspluimen en de uitgestrektheid ervan voor de Belgische windparken, verder uit de kust en in dieper water, verder moet onderzocht worden; dat ook de oorzaak van deze turbiditeitspluimen en de mogelijke impact ervan op de bodemecologie verder onderzoek vraagt; dat bijgevolg er dan ook een monitoring dient te worden opgelegd om deze turbiditeitspluimen verder te onderzoeken;

Overwegende dat er - gezien de in het MER en de MEB geïdentificeerde leemtes in de kennis - tijdens het WEC pilootproject van de houder verwacht wordt dat deze een aantal onderzoeken uitvoert naar de invloed van de gebruikte toestellen op het mariene milieu, dat dit onderzoek geen onderdeel uitmaakt van de monitoring van het windpark;

3.4.3 De modaliteiten en voorwaarden, de financiële verplichtingen en de compensatie in milieuvoordelen

Overwegende dat de minister gevolg geeft aan het advies van het bestuur, met uitzondering van:

- de 'wachtermijn' om de vergunning in gebruik te kunnen nemen, die van twee jaar op een jaar gebracht wordt, voorgeschreven in artikel 14;
- de modaliteiten waaronder het bestuur de bouwtechnische documenten kan inkijken (artikel 4);
- de vergunninghouder krijgt acht maanden om de WEC's die definitief buiten gebruik zijn uit de zone te verwijderen, na overleg met het bestuur;
- de voorgestelde voorwaarde B28, m.b.t. de mogelijkheid om de turbines tijdelijk stop te zetten, dewelke niet als voorwaarde wordt behouden, maar opgevangen wordt in het noodplan.

4. De opmerkingen van de aanvrager op het ontwerp van ministerieel besluit

Overwegende dat de THV Mermaid op 25 maart 2015 opmerkingen op het ontwerp van ministerieel besluit overgemaakt heeft aan de minister;

Overwegende dat de minister de meeste van deze opmerkingen opneemt in het machtigings- en vergunningsbesluit;

Overwegende dat de volgende afwijkingen t.a.v. deze opmerkingen gemaakt worden:

- de provisie voor het weghalen van het pilootproject met de WEC's, vastgesteld op 750.000 €, wordt aangepast maar om voldoende garanties te behouden door een bedrag dat hoog genoeg is, namelijk minimum € 250.000. Bijkomend wordt ook, afhankelijk van het type WEC waarvoor gekozen wordt, een minimumbedrag per WEC opgenomen. de bepalingen m.b.t. het onderwatergeluid blijven, na overleg met het bestuur, behouden, omdat dit het beste evenwicht vormt tussen de vergunde activiteiten en de impact op het mariene milieu;
- de kabels dienen volledig uitgegraven/verwijderd te worden;

Overwegende dat de typfouten aangepast zijn;

BESLUIT:

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° "de wet": de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België;
- 2° "het KB VEMA": het koninklijk besluit van 7 september 2003 houdende de procedure tot vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België;
- 3° "het KB MEB": het koninklijk besluit van 9 september 2003 houdende de regels betreffende de milieueffectenbeoordeling in toepassing van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België;
- 4° "concessie": het ministerieel besluit van 20 juli 2012 houdende toekening aan de THV Mermaid van een domeinconcessie voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of wind in de zeegebieden gelegen ten noordwesten van de Bligh Bank;
- 5° "aanvrager", "houder": de THV Mermaid;
- 6° "de minister": de minister of staatssecretaris bevoegd voor de bescherming van het mariene milieu;
- 7° "het bestuur": de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee en het Schelde-estuarium, zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 29 september 1997 houdende overdracht van de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee en het Schelde-estuarium naar het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen;
- 8° "dag": kalenderdag;
- 9° "betekenen": het verzenden bij aangetekende post, met bericht van ontvangst;
- 10° "activiteit": "het energiepark (windmolenpark en golfenergieconvector) inclusief het OHVS (Offshore High Voltage Station), de meetmast(en), de kabels en het voorafgaandelijke grondonderzoek;
- 11° "technische adviseringsmaatschappij": instantie die de conformiteit, alsook de naleving van de vastgestelde normen en standaarden tijdens het ontwerp, de bouw, de exploitatie (het onderhoud inbegrepen) verifieert en de ontmanteling van de installaties die voor de activiteit worden ingezet,

inclusief de kabels en de erosiebescherming;

12° "parkkabels": kabels binnen het windpark tussen de opeenvolgende windturbines, en in voorkomende geval, het eigen OHVS;

13° "verbindingskabels": kabels tussen het windpark en, in voorkomend geval, het geplande alpha platform van de netbeheerder Elia;

14° "exportkabels": rechtstreekse kabels tussen het windpark en de kust.

Art. 2. §1. De minister verleent aan de THV Mermaid een machtiging voor de bouw en de vergunning voor de exploitatie voor een windmolenpark met een nominaal vermogen van 224 MW tot 305 MW houdende 24-80 windturbines van 3 MW tot 10 MW en alle tussenliggende opties en technieken, zoals in de aanvraag vermeld, inclusief het OHVS, de meetmasten, de elektriciteitskabels, waaronder de parkkabels, de verbindingskabels en de exportkabels en de voorbereidende onderzoeken (incl. het seismisch grondonderzoek).

§2. De minister verleent aan de THV Mermaid een machtiging voor de bouw en de vergunning voor de exploitatie voor een pilootproject van golfenergieconvectoren (WEC's) met een totaal vermogen van maximaal 5 MW. Er wordt één proefveld toegelaten waarbinnen één of meerdere WEC-systemen in de vrije zone tussen de windturbines worden geplaatst.

Art. 3. §1. Ten laatste 90 dagen na de ingebruikname van de machtiging wordt, op initiatief van het bestuur, een begeleidingscomité opgericht.

Het begeleidingscomité bestaat voor de volledige duur van de activiteit.

Het begeleidingscomité blijft in functie tot de dag waarop de minister het herstel van de site na ontmanteling heeft vastgesteld.

§2. In het begeleidingscomité zetelen het bestuur, een afgevaardigde van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu die door de minister wordt aangesteld, een afgevaardigde van de FOD Mobiliteit en Vervoer die door de minister bevoegd voor de maritieme mobiliteit wordt aangesteld, een afgevaardigde van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie die door de minister bevoegd voor Energie wordt aangesteld, de vergunninghouder en de technische adviseringsmaatschappij(en) die door de houder werd(en) aangesteld en door de minister goedgekeurd. Het niet aanstellen van een afgevaardigde door de minister is geen beletsel voor het bestaan en de werking van het begeleidingscomité.

De houder stelt op eigen kosten een technische adviseringsmaatschappij aan, voor elk onderdeel van de activiteit waarvan de conformiteit met de geldende nationale en internationale normen en standaarden bij wet verplicht is. De technische adviseringsmaatschappij verifieert de conformiteit, alsook de naleving van de vastgestelde normen en standaarden tijdens het ontwerp, de bouw, de exploitatie (het onderhoud inbegrepen) en de ontmanteling van de installaties die voor de activiteit worden ingezet, inclusief de kabels en de erosiebescherming. De houder legt de keuze van deze certificatiemaatschappij(en) ter goedkeuring voor aan de minister, via het bestuur.

De door de minister goedgekeurde technische adviseringsmaatschappij is ambtshalve, via haar vertegenwoordiger, lid van het begeleidingscomité. Ze zetelen enkel voor de agendapunten die op het onderwerp van hun opdracht betrekking hebben, op uitnodiging van de voorzitter.

Het begeleidingscomité wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van het bestuur.

Indien de leden van het begeleidingscomité het nodig achten, kan het begeleidingscomité zich laten bijstaan door andere overheidsdiensten en/of externe deskundigen.

Het begeleidingscomité verenigt zich tijdens de bouw- en voorbereidende fase, tenminste één maal vóór en één maal na elke fase, en tijdens de exploitatiefase minstens één maal per jaar. Het begeleidingscomité kan steeds worden bijeengeroepen op vraag van één van zijn leden.

Het begeleidingscomité adviseert bij consensus en rapporteert aan de minister. De goedkeuring door de minister is stilzwijgend en gaat in de vijftiende dag na overmaking van het rapport van het bestuur. Bij gebrek aan consensus, rapporteert het bestuur de situatie aan de minister, met inbegrip van de verschillende ingenomen standpunten. De minister beslist zo snel mogelijk op basis van deze informatie.

§3. Het begeleidingscomité heeft een adviserende en coördinerende rol. Het heeft als opdracht om de voorbereidende activiteiten, de bouw, de exploitatie en de ontmanteling van de activiteit, met inbegrip van de kabels, te volgen ten einde na te gaan of de wet en haar uitvoeringsbesluiten alsook de machtiging en de vergunning worden nageleefd. Het begeleidingscomité faciliteert de uitwisseling van de relevante informatie tussen zijn leden en naar de minister toe.

Het begeleidingscomité organiseert zijn eigen interne functionering.

Het begeleidingscomité kan voorstellen doen aan het bestuur.

Het begeleidingscomité adviseert het bestuur over de door de houder voorgestelde procedures aangaande:

- de opvolging van beslissingen die moeten genomen worden tijdens de voorbereidende, de bouw-, de exploitatie- en de ontmantelingsfase;
- de opvolging van de gemaakte keuzes op vlak van de technologieën, procedures, materialen, grond- en hulpstoffen, designs voor alle structuren en kabels en voor de erosiebescherming;
- de stopzetting van de turbines en/of WEC's, al dan niet voor een noodgeval;
- het onderhoud van het windmolenpark;
- de toegang door helikopters (indien van toepassing);
- de communicaties, met inbegrip van het controlestation van de houder aan wal;
- het geven van bijkomende informatie van de houder aan leden van het begeleidingscomité;
- het preliminaire onderzoek van klachten van derden tijdens alle fasen van de activiteit;
- het alarmeren van de leden van het begeleidingscomité in geval van een ongeval veroorzaakt door de activiteit zelf of door derden;
- de opvolging van geldende veiligheidsmaatregelen die gerespecteerd moeten worden voor toegang tot de concessiezone;
- het herstelplan, zoals bedoeld in artikel 10,§1.

Deze procedurelijst is niet limitatief. De minister kan, op voorstel van het bestuur, steeds de uitwerking van bijkomende procedures vragen.

Het begeleidingscomité stelt, op voordracht van de technische adviseringsmaatschappij, een controlelijst op van de internationale en nationale normen (of, waar noodzakelijk door gebrek aan normen van erkende standaarden) op die door de vergunninghouder moeten worden nageleefd tijdens de exploitatie van de activiteit. Het begeleidingscomité vult deze controlelijst desgevallend

aan.

§4. Gedurende de geldingsduur van de machtiging en vergunning wordt voor de minister en voor alle leden van het begeleidingscomité de toegang tot informatie gewaarborgd via het bestuur.

§5. Het begeleidingscomité zorgt voor een constructieve, permanente dialoog tussen de vergunninghouder en de overheid en vergemakkelijkt het goede verloop van de controle- en monitoringsactiviteiten. Zo nodig kunnen, gezamenlijke vergaderingen van de begeleidingscomités van meerdere offshore windenergieprojecten worden samengeroepen om de optimale verwezenlijking van de geïntegreerde monitoring te coördineren.

Art. 4. §1. De uitgebreide bouwtechnische documenten kunnen voor en na de aanvang van de bouwfase, op eenvoudig verzoek van het bestuur in de werfkantoren van de houder geraadpleegd worden. Bepaalde bouwtechnische documenten kunnen op vraag van het bestuur digitaal overgemaakt worden aan het bestuur. De bouwwerf kan niet opengesteld worden vooraleer de bouwplannen van het bestuur beschikbaar gesteld zijn, alsook het certificaat voor het definitieve basisontwerp van de windmolen van de technische adviseringsmaatschappij, met inbegrip van de beschrijving van alle aangenomen opties die in de aanvraag niet definitief werden gekozen en waarvoor reeds een beslissing werd genomen.

§2. Het bestuur en het begeleidingscomité verbindt zich ertoe alle projectinformatie die zij ontvangen vertrouwelijk te behandelen.

§3. De houder moet rekening houden met de minimum veiligheidsafstand van 500m rond het windmolenpark. Deze 500m start ter hoogte van de uiterste tip van de wieken van de turbines en zal in geen geval de grens met de Nederlandse maritieme wateren overschrijden.

Art. 5. §1. De planning van de activiteit houdt een voorbereidende fase, een bouwfase, een exploitatiefase en een ontmantelingsfase in. De exploitatiefase kan met de bouwfase en de ontmantelingsfase overlappen. Het grondonderzoek maakt deel uit van de voorbereidende fase.

§2. Tijdens de bouwfase vraagt de houder halfjaarlijks een evaluatierapport aan de technische adviseringsmaatschappij en maakt dit rapport over aan het bestuur voor verdere verspreiding binnen het begeleidingscomité. Dit evaluatierapport wordt opgesteld aan de hand van een met het bestuur overeengekomen template en wordt opgesteld zowel voor het windmolenpark als voor het WEC pilootproject. Het bestuur kan toestaan dat de frequentie verminderd wordt tot de jaarlijkse opstelling van een evaluatierapport. Na afloop van de bouwfase vraagt de houder jaarlijks een evaluatierapport aan de technische adviseringsmaatschappij en maakt dit rapport over aan het bestuur, voor verdere verspreiding binnen het begeleidingscomité.

Het bestuur maakt het rapport van de technische adviseringsmaatschappij – al dan niet vergezeld van een advies - binnen een termijn van vijftien dagen na de dag van ontvangst van dit rapport aan de minister over.

§3. De minister kan, ambtshalve of op verzoek van het bestuur of een van de overheidsdiensten die zetelen in het begeleidingscomité, op basis van het evaluatierapport van de technische adviseringsmaatschappij, de uitvoeringsrapporten van de houder en de resultaten van de monitoring of andere beschikbare informatie en desgevallend na het advies van het begeleidingscomité, de gebruiksvoorwaarden van de vergunning wijzigen. De minister kan de vergunning ook ambtshalve of op verzoek van het bestuur schorsen of intrekken.

Art. 6. §1. De houder aanvaardt de inhoud en de uitvoering van het monitoringsplan, dat in bijlage

II van dit besluit is opgenomen en tevens gedetailleerd beschreven wordt in bijlage II, met inbegrip van de betaling van de daartoe verschuldigde retributie.

§2. De houder betaalt de retributie volgens de modaliteiten vermeld in het monitoringsplan en de gebruiksvoorwaarde 6 (in bijlage I van dit besluit), overeenkomstig artikel 24 van het KB MEB.

Art. 7. Vóór de aanvang van de bouwfase moet de houder een noodplan aan het bestuur meedelen.

Voor het opstellen van dit noodplan dient de houder ten laatste 6 maanden voor de start van de werken contact op te nemen met het bestuur voor aanbevelingen m.b.t. de inhoud van het noodplan. Het bestuur legt een standaard noodplan op aan de houder in de vorm van een template. Het begeleidingscomité gaat de conformiteit na van het noodplan met de aanbevelingen en maakt dit noodplan over aan de bevoegde instantie ter afstemming op de noodplannen die van toepassing zijn binnen de zeegebieden.

Het noodplan heeft betrekking op de noodgevallen die voortvloeien uit de bouwwerkzaamheden of de exploitatie van de activiteit en op de ongevallen die door derden in het concessiegebied worden veroorzaakt. De houder moet voor de uitvoering van dit noodplan de vereiste werkploegen en uitrustingen (Tier 1- niveau, dit is voor kleine noodsituaties die met eigen personeel en middelen autonoom kunnen beheerst worden door de aanvrager zelf en waarbij enkel een verwittiging van de Belgische overheidsdiensten vereist is) paraat houden.

In het noodplan moet een speciale sectie worden opgesteld met betrekking tot de risico's gebonden aan het WEC-pilootproject.

Art. 8. De houder moet aan het bestuur een jaarlijks uitvoeringsverslag voorleggen waarvan de inhoud in bijlage III van dit besluit wordt omschreven, overeenkomstig artikel 21 van het KB MEB. Het uitvoeringsverslag inzake een gegeven kalenderjaar moet worden ingediend voor 15 maart van het navolgend kalenderjaar.

Art. 9. De houder legt aan het bestuur het bewijs voor dat hij beschikt over de nodige verzekering die zijn burgerlijke aansprakelijkheid dekt, overeenkomstig artikel 31 van het KB VEMA. De verzekering moet tevens voorzien dat de verzekeraar de opzegging ervan ter kennis zal brengen van het bestuur, minstens 6 maanden voor de stopzetting.

Art. 10. §1. De houder is verplicht de site in zijn oorspronkelijke staat te herstellen overeenkomstig artikel 30 van het KB VEMA tenzij, na overleg tussen de bevoegde overheidsdiensten en de houder op advies van het bestuur, er anders over besloten wordt door de minister. Ten laatste een jaar voor de voorziene ontmanteling moet het herstelplan voorgelegd worden aan het bestuur.

§2. De houder moet een financiële zekerheid stellen voor het herstel van de site in zijn oorspronkelijke toestand na ontmanteling van de activiteit, overeenkomstig artikel 31 van het KB VEMA. Deze financiële zekerheid wordt als volgt bepaald (in basiswaarde van december 2014, te indexeren):

- voor de configuratie met monopalen, per windturbine: 11.596,91 €;
- voor de configuratie met gravitaire funderingen, per windturbine: 31.658,12 €;
- voor de configuratie met jacket funderingen, per windturbine: 21.360,73 €;

Deze bedragen zijn te moduleren in functie van het uiteindelijke funderingstype.

Het bedrag van de financiële zekerheid wordt gesteld conform art. 31 van het KB VEMA.

§3. Voor het pilootproject met de WEC's wordt de financiële zekerheid vastgesteld als volgt:

- voor de configuratie met enkelvoudige verankering, per WEC: 5.000 €
- voor de configuratie met monopiles, per WEC: 21.360,73 €

Het totaalbedrag dient minimum 250.000 euro te bedragen.

Dit bedrag kan worden aangepast in overleg tussen de houder en het bestuur.

§4. De minister kan beroep doen op de financiële zekerheid om, bij niet nakoming van de houder, het herstel van de site in opdracht van de overheid te laten uitvoeren.

§5. De herstelling van de site wordt vastgesteld door het vrijmaken van de financiële zekerheid door de minister.

Art. 11. De houder verleent een compensatie in milieuvoordelen in de vorm van een financiële bijdrage van maximum 70.000 € (index referentie 2004) per exploitatiejaar. Het exacte bedrag per exploitatiejaar en de berekeningswijze is opgenomen in bijlage IV.

De besteding van deze bijdrage wordt gedaan conform artikel 28 van het KB VEMA.

De besteding en de andere modaliteiten worden onderling tussen de houder, het bestuur en DG Leefmilieu bepaald.

Ingeval geen overeenstemming bereikt wordt, beslist de minister.

Art. 12. De houder is verplicht de gebruiksvoorwaarden na te komen zoals vermeld in bijlage I, overeenkomstig artikel 26 van het KB VEMA.

Art. 13. §1. De machtiging wordt verleend voor een termijn van 5 jaar. Overeenkomstig artikel 41,§2, tweede lid van het KB VEMA blijft de betekende machtiging geschorst totdat iedere bijkomende vergunning en machtiging die wettelijk vereist is voor de uitvoering van de activiteit in de Belgische zeegebieden, alsook het aansluitingscontract met de transmissienetbeheerder, is verleend en kennisgeving ervan overeenkomstig de toepasselijke wetgeving is gebeurd.

§2. De termijn voor ingebruikneming van de machtiging bedraagt 4 jaar. Deze termijn gaat in bij de start van de termijn vermeld in paragraaf 1 en wordt eveneens geschorst totdat iedere bijkomende vergunning en machtiging die wettelijk vereist is voor de uitvoering van de activiteit in de Belgische zeegebieden, alsook het aansluitingscontract met de transmissienetbeheerder, is verleend en kennisgeving ervan overeenkomstig de toepasselijke wetgeving is gebeurd.

De houder zal de machtiging daadwerkelijk in gebruik mogen nemen op de dag dat het bestuur hem de bevestiging betekent dat hij de volgende verplichtingen is nagekomen:

- de plannen vermeld in artikel 4 werden aan het bestuur overgemaakt en door het bestuur goedgekeurd;
- het noodplan vermeld in artikel 7 werd aan het begeleidingscomité overgemaakt en de conformiteit met de richtlijnen door de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu nagegaan;

- de financiële zekerheid vermeld in artikel 10 werd gesteld.

Art. 14. §1. De vergunning wordt verleend voor een termijn van 20 jaar. Overeenkomstig artikel 41,§2, tweede lid van het KB VEMA blijft de betekende vergunning geschorst totdat iedere bijkomende vergunning en machtiging die wettelijk vereist is voor de uitvoering van de activiteit in de Belgische zeegebieden, alsook het aansluitingscontract met de transmissienetbeheerder, is verleend en kennisgeving ervan overeenkomstig de toepasselijke wetgeving is gebeurd.

§2. De termijn voor ingebruikneming van de vergunning bedraagt 4 jaar. Deze termijn gaat in twee jaar na de start van de termijn vermeld in artikel 13, §1, en wordt eveneens geschorst totdat iedere bijkomende vergunning en machtiging die wettelijk vereist is voor de uitvoering van de activiteit in de Belgische zeegebieden, alsook het aansluitingscontract met de transmissienetbeheerder, is verleend en kennisgeving ervan overeenkomstig de toepasselijke wetgeving is gebeurd.

Art. 15. In geval van intrekking van de verleende concessie blijven de verplichtingen van de houder uit dit besluit geheel en ongewijzigd van toepassing ten aanzien van:

- het in oorspronkelijke staat herstellen van de site, zoals bepaald in artikel 10 van dit besluit;
- het beveiligen van de betrokken zone;
- het behoud van en de bescherming van het mariene milieu, inclusief de retributie voor de uitgevoerde of in het kader van de intrekking van de verleende concessie nog uit te voeren toezichtsprogramma's of milieueffectenonderzoeken.

Art. 16. De maatschappelijke zetel van de houder is gevestigd te 8400 Oostende, Slijkensesteenweg 2. Elke wijziging van de maatschappelijke zetel, de raad van bestuur, de aandeelhoudersstructuur of de statuten van de houder moet aan het bestuur worden betekend.

Art. 17. Een eensluidend verklaard afschrift van het besluit en zijn bijlagen wordt aan de houder betekend.

De volgende bijlagen maken integraal deel uit van het besluit:

- Bijlage I " De gebruiksvoorwaarden voor de bouw en de exploitatie van de activiteit";
- Bijlage II "De monitoring van de effecten van de bouw en de exploitatie van de activiteit en begroting van de retributie ";
- Bijlage III "Inhoudsbepaling jaarlijks uitvoeringsverslag".

Art. 18. Het besluit wordt hij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd, overeenkomstig artikel 34 van het KB VEMA.

Art. 19. Derden belanghebbenden kunnen een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State instellen binnen de 60 dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

De houder kan een beroep tot nietigverklaring instellen binnen 60 dagen na de betekening van het besluit.

De vormvoorschriften en termijnen worden bepaald in het herhaaldelijk gewijzigd besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling Administratie van de Raad van State.

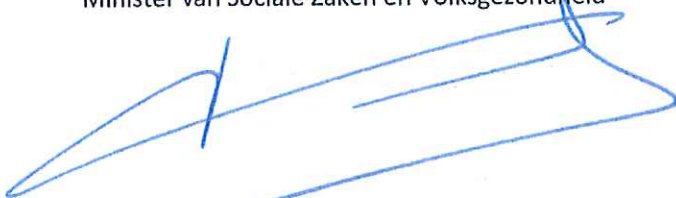
Gedaan te Brussel,

Im afwezigheid van.

Maggie DE BLOCK,
Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Willy BORSUS

Bart TOMMELEIN,
Staatssecretaris voor Noordzee